

HET AMSTERDAMS LYCEUM

OLO - BULLETIN

nummer 28, december 2001

OUD-LEERLINGENORGANISATIE
van
HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529
e-mail: pvancleef@freeler.nl

OLO-bestuur

Marijke ten Bosch-Blase
Paula van Cleef-Joachimsthal
Derk Kappelle
Maarten Lemberger

bankrekening OLO:
46.78.07.493 Warmond

foto's: R.K.A. Hendriks, J.W. Noordenbos, P.A.W. van Cleef

lay out/DTP: Leszek Sczaniecki
druk: F. Vonk

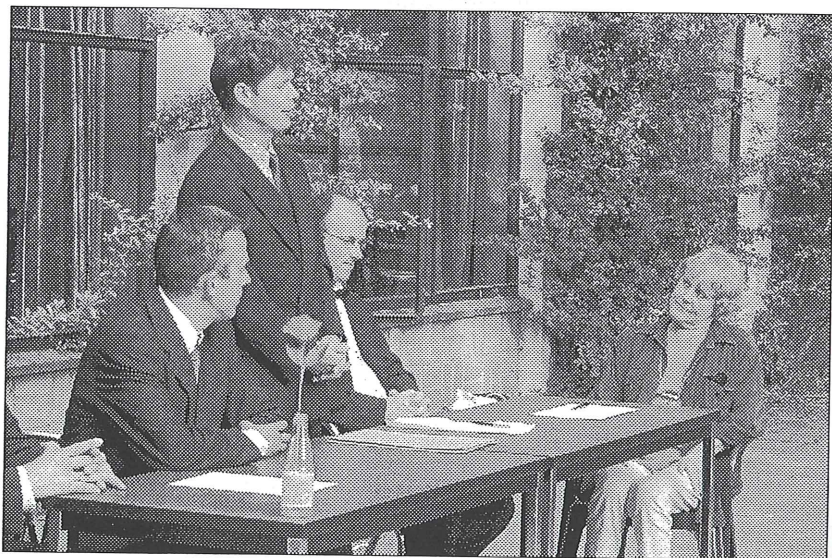
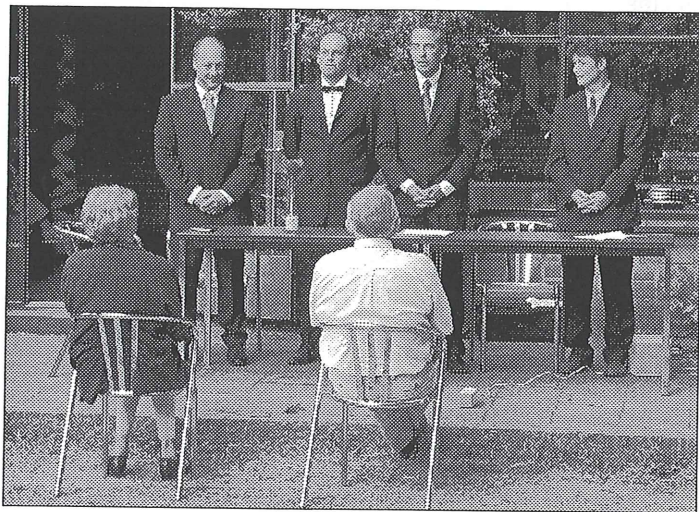
Het Amsterdams Lyceum

Valeriusplein 15
1075 BJ Amsterdam
tel. 020-5747744
fax 020-6756861
het@amsterdamslyceum.nl
www.amsterdamslyceum.nl

INHOUD bulletin nr. 28

- 2 **Gaande en komende conrectoren**
R. Schoonveld, rector
- 3 **De Artistieke Interlyceale**
Jan Willem Noordenbos
- 7 **Persoonlijke herinneringen aan dr. C.P. Gunning**
Rudolf Boon
- 10 **Brief aan de OLO**
Alex Rosenberg
- 13 **‘Muurbloempjes’**
- 14 **Geslaagd cursus 2000-2001**
Twee Jubilarissen
- 16 **Het Joods Lyceum Amsterdam 1941-1943**
Paula van Cleef-Joachimsthal
- 18 **Verbouwing en Nieuwbouw**
- 19 **Van de penningmeester**
Adresboek editie 2002
- 20 **Van het secretariaat**
Publicaties
In memoriam

De jaarlijkse 'Juli-uittocht' van het personeel van het Amsterdams stond dit keer in het teken van het afscheid van twee connectoren. Op een warme dag op Wolkenland werden mevrouw Boersma en de heer Boom letterlijk en figuurlijk in het zonnetje gezet. In één der sketches werd hun het diploma uitgereikt en zo moesten zij nu zelf het hele ritueel ondergaan van controleren, ondertekenen en het aanhoren van een speech.

Gaande en komende conrectoren

Drs. R. Schoonveld in MEDEDELINGEN nr. IV juli 2001

Na vele jaren aan onze school verbonden te zijn, nemen zowel de heer Boom als mevrouw Boersma afscheid van ons lyceum. Beiden werden in 1972 bij ons aangesteld als docenten (respectievelijk Lichamelijke Opvoeding en Klassieke Talen) en beiden werden later benoemd tot conrector.

Mevrouw Boersma kreeg vanaf het begin al veel waardering van de leerlingen voor de verfrissende manier van lesgeven. Met alle mogelijke middelen maakte ze Latijn en Grieks tot levende talen, door steeds weer opnieuw de verbondenheid van de antieke cultuur met het heden op te roepen.

In 1986 werd ze conrector. In die functie is ze onder meer afdelingsleider geweest van de havo, de mavo en het gymnasium. Daarnaast produceerde ze tal van publicaties, zoals de Mededelingen, de schoolgids, het lustrumboek 1992 en het gedenkboek over de Tweede Wereldoorlog (1995). Ook de zware taak van de organisatie van het examen behoorde jarenlang tot haar verantwoordelijkheden.

De heer Boom was al vóór zijn benoeming tot conrector in 1983 afdelingsleider van de brugklassen. Daarnaast gaf hij met veel plezier en succes les als gymnastiekleraar. In 1992 werd hij benoemd tot plaatsvervangend rector. Ook hij heeft in zijn functie als schoolleider alle afdelingen geleid behalve de havo.

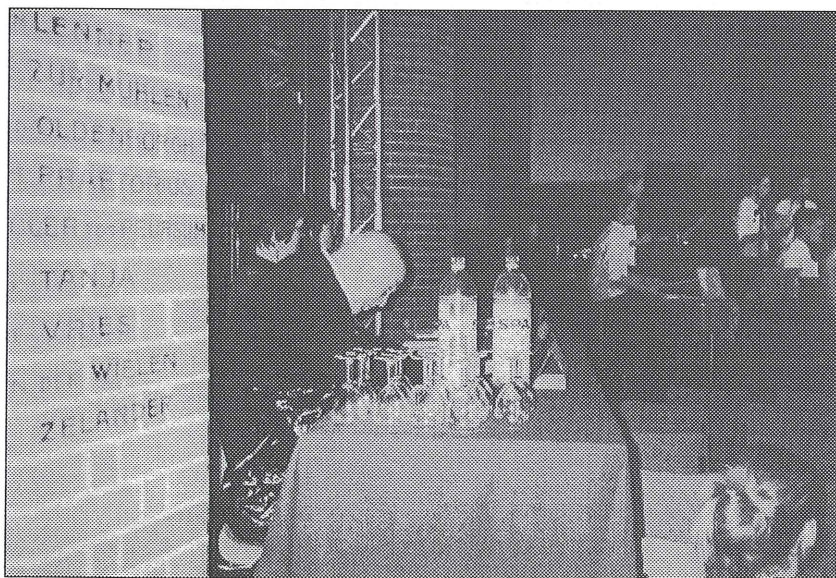
Als plaatsvervangend rector was hij uiteraard met een veelheid aan verantwoordelijkheden belast. Ik noem hier slechts de jaarplanning, de werving van nieuwe leerlingen, de contacten met het stadsdeel, de supervisie over boekenfonds, bijlessen, huiswerkmiddag en studieruimtes, de leiding over het onderwijsondersteunend personeel en over alles wat met onderhoud van de gebouwen samenhangt.

Deze zakelijke beschrijvingen zeggen al veel over beide vertrekkende conrectoren. Maar voor allebei geldt, dat ik ze zeer zal missen vanwege hun gevoel voor humor, hun gezelligheid, hun niet aflatende persoonlijke aandacht en belangstelling voor leerlingen en collega's en hun vriendschap. Dat laatste blijft gelukkig, evenals de herinnering aan vele goede momenten. Het ga ze beiden zeer goed!

Een troost bij hun vertrek is, dat er gelukkig goede opvolgers zijn gevonden. Met ingang van de nieuwe cursus zullen onze stafdocenten Van Veen en Volbeda tot conrector worden benoemd. Leerlingen en ouders kennen hen al als afdelingsleider of als docent (respectievelijk Engels en biologie) en als mensen die met de nodige kennis van zaken energiek en enthousiast aan hun taak zullen beginnen.

*De toneeluitslag wordt bekendgemaakt door
oud-leerling Gijs Scholten van Aschat*

*De muziekjury stond onder leiding van
oud-leerling Theo Olof*

In het afgelopen cursusjaar was het Amsterdams aan de beurt om de Artistieke Interlyceale te organiseren. Omdat we wisten dat oud-leerling Jan Willem Noordenbos (sinds 1974 leraar biologie aan het Lorentz Casimir Lyceum in Eindhoven) aanwezig zou zijn als begeleider van de muziekdelegatie van zijn school, vroegen we hem een impressie van die dag op papier te zetten.

De Artistieke Interlyceale

- Heb jij nog gedacht aan dat stukje dat je beloofd had voor het OLO-bulletin te schrijven?
- Natuurlijk, maar ik heb er helemaal geen tijd voor gehad.
- Onzin. Jij had ook tijd om aan je bootje te werken en zoveel tijd kost zo'n stukje niet.
- Ja, knutselen aan het bootje is puur ontspanning, maar zo'n stukje over je oude school schrijven en nog wel over de A.I dat is geheel iets anders. Dan moet je gewoon even niets aan je kop hebben. Eerst moesten al die schooltentamens verzonden worden en daarna moesten die dingen weer nagekeken worden. Om iets te schrijven, daar moet je gewoon even rust voor hebben en dat heb ik niet.
- Dat is gewoon te flauw voor woorden, de A.I. was in maart en nu is het schooljaar bijna om, dus als je nog even wacht dan hoeft het hele stukje niet meer. Trouwens, je hebt het nog vaak genoeg over je oude school. Dat er zo weinig veranderd lijkt en zo.
- Ja dat is waar. Toen ik weer over de Jan van Goyenkade rondliep, langs het huis van Kees (Cees Rhee, 1966), in de stromende regen leek er na al die tijd (2001-1966 = 35 jaar) echt niets veranderd. Ook het Van Heutsz monument zag er even mottig uit als tijdens de Provo-demonstraties van toen.
- En in de school?
- De entree en de gang waren precies het zelfde, het leek alleen wat kleiner. De ichtyosaurus naast de rectoriskamer hangt er ook nog, alleen het strafbankje, dat er tegenover stond, is weg. Het lopend buffet was trouwens in het aardrijkskundelokaal van mijnheer Beetz. En de aula oogt nog steeds het zelfde, hoewel het best jammer is dat de balkons verdwenen zijn. En het pijporgeltje, ook weg.
- En de namen op de pilaren?
Leerling: Mijnheer, u heeft toch ook hier ook op school gezeten. Staat uw naam dan ook ergens?
- Ga maar zoeken!
Leerling: Wij hebben u gevonden, daar boven in een hoekje. Maar op een pilaar staat ook een Noordenbos.
- Dat is mijn vader.
Leerling: Dat Amsterdams is toch wel een bijzondere school, mijnheer!

- Vertel nu eens wat over de A.I. zelf.
- Welnu, het recept is nog steeds ijzersterk. Een wedstrijd tussen de vier "oudste" lycea van Nederland. (Het Nederlandse Lyceum is enkele jaren geleden overleden, er is nog steeds geen nieuw vijfde "oudste" lyceum gevonden, onbegrijpelijk!). Zoals altijd begon de dag met klassieke muziek, muziek solo en daarna het orkest.
- En heeft het schoolorkest gewonnen?
- Nee, ze speelden hartstikke goed, maar de jury - met Theo Olof en Lieuwe Visser - vonden het Baarnsch toch beter. Ons orkest bestond uit 14 man, het Baarnsch had volgens mij het dubbele aantal spelers. Dat zal het wel gedaan hebben. Maar met muziek solo klassiek won het Lorentz weer.
- En toen.
- Het Amsterdams deed het dit jaar helemaal niet slecht. Ze lagen op een gegeven moment geloof ik zelfs eerste. Aan het eind van de dag, na cabaret - een nieuw onderdeel op de A.I. trouwens - kon elke school nog eerste of laatste worden. Cabaret werd door het Lorentz gewonnen en nu weet ik weer wat het Amsterdams de das om deed. Muziek vrij, de bandjes, bepaald niet mijn favoriete nummer. Het funknummer (dat schijnt een soort muziek te zijn) van het Amsterdams werd laatste. Het kwam er op neer dat het Kennemer dit jaar de A.I. won en het Baarnsch, altijd de grote concurrent van het Lorentz, werd laatste, gerechtigheid. Toch was het jammer dat het Amsterdams weer terugzakte. Jaar na jaar bezet het Amsterdams bij de A.I. een eervolle laatste of één na laatste plaats. Misschien kunnen zij daar volgend jaar, als de A.I. in Eindhoven gehouden wordt, verandering in brengen. Dat zou ik nu echt leuk vinden.
- Als jij nu eens naar boven ging en in plaats van zo te zitten kletsen eens wat gaat schrijven. Zo'n stukje voor Paula is zo klaar. Als ik de keuken aan kant heb kom ik boven met een lekker kopje koffie.

Jan Willem Noordenbos
eindexamen HBS-B in 1966.

Persoonlijke herinneringen aan Dr. C.P. Gunning

Belangstelling in mensen, hun levensgang aandachtig volgen, hen daarbij tot steun zijn wanneer zij deze nodig hebben: dit alles heb ik persoonlijk ervaren in mijn contact met Dr. Gunning.

De weg naar het eindexamen gymnasium verliep voor mij moeizaam. Dieptepunten maakte ik door waarbij Gunning zal hebben getwijfeld aan mijn capaciteiten. Maar hij liet me niet los, gaf me bijlessen in klassieke talen. Ik haalde de eindstreep, een bevrijding uit wat ik had ervaren als een jarenlange benauwenis. Het was de ervaring van een mentaal toegesloten jongen. Want het leven op school had in feite ongetwijfeld bijzonder plezierige kanten, zoals een onvergetelijke werkweek op 'Wolkenland'. Hoe dan ook, als uit een kerker verlost kon ik nu vol enthousiasme met mijn academische studie beginnen.

Twee jaar later, bezig met de afronding van mijn kandidaats, ontving ik de Doop. Voorjaar 1943, een afschuwelijke tijd. Ongetwijfeld zullen toen heel wat zorgen en bittere ervaringen Gunning gekweld hebben. Desondanks mocht ik tot mijn grote verrassing op die voor mij zo gedenkwaardige dag van hem een blijk van innig meelevens ontvangen. Dat meelevens zou mij vergezellen tot aan mijn promotie in 1951 en de beginperiode van mijn pastorale werk.¹⁾

Inmiddels had ik Gunning leren kennen in een functie waarvan vermoedelijk weinigen onder ons geweten hebben. Voor ons scholieren bleef de geestelijke achtergrond van de meeste leraren geheel verborgen. Wel had ik dienaangaande mijn vermoedens. De latinist Den Decker had een Vlaams verleden. Was hij soms een gedroste rooms-katholiek, die zijn geloof had ingeruild voor een positivistische levens- en wereldbeschouwing? Waarom liet Dr. Van Delft ons uitgerekend de Timaeus doorploegen, stof die in het verplichte leerprogram niet vermeld werd? Wilde hij met het scheppingsthema bij Plato bij ons een herinnering oproepen aan de eerste hoofdstukken van het boek Genesis? Toch werd tijdens de lectuur nooit aan de Bijbel gerefereerd, laat staan dat onze aandacht gevestigd werd op het essentiële verschil tussen Timaeus en Genesis. Na mijn schooltijd ontdekte ik tijdens een dienst in de Amstelkerk, dat de graecist Dr. Knook (een strenge leraar, maar een engel bij het eindexamen) als diaken ambteerde in de Hervormde gemeente. Ik wist dat Gunning betrokken was bij de zondagmorgenbijeenkomsten voor jongeren in de aula van het lyceum en dat de muzikale wiskundeleraar Van Wijk daar de zang op het orgel begeleidde. Uit het geprononceerd ethisch gehalte van Gunnings toespraken kon ik zijn christelijk geïnspireerde levensopvatting afleiden. In de beginperiode van mijn studie wilde ik wat praktijkervaring opdoen in een mij van huis uit onbekend kerkelijk milieu. Het werd bezoekwerk in een toen al vrijwel geheel gesecculariseerde volkswijk. En wie was de ouderling met wie ik tijdens de maanden vóór de 'hongerwinter' de huisbezoeken zou afleggen?

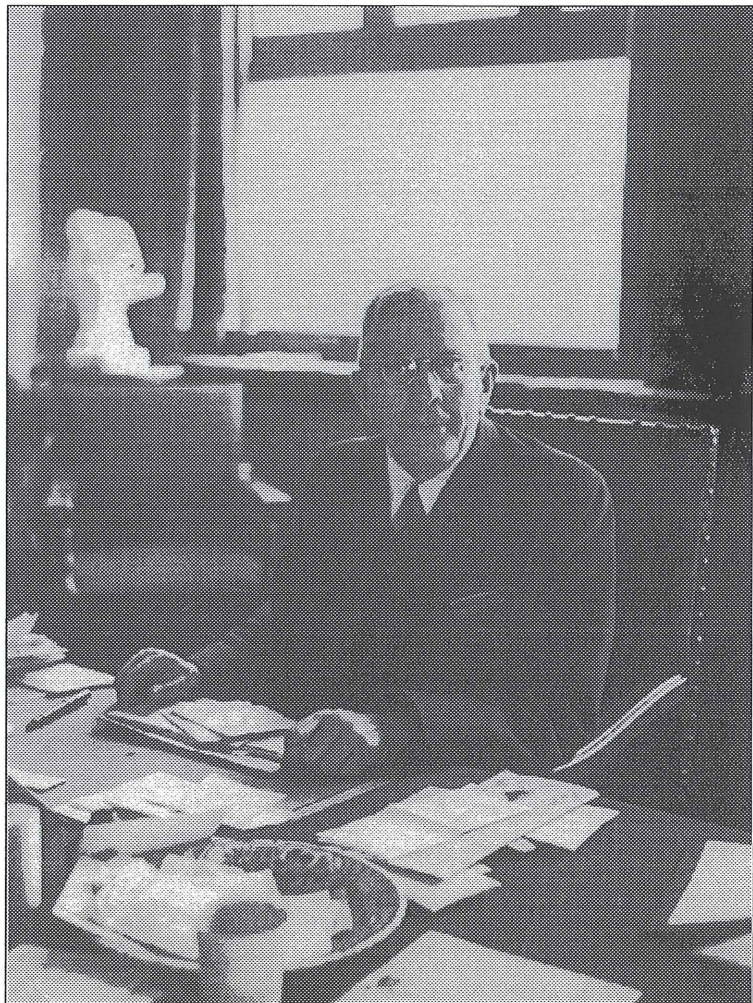
Juist: die ouderling was Dr. Gunning. En zo togen wij heel wat avonden samen op stap de Wittenkade-buurt in, trap op trap af.

Pas later is mij duidelijk geworden, dat onze oud-rector niet alleen door zijn naam, maar vooral door zijn geestesgesteldheid een modaliteit in de Hervormde kerk vertegenwoordigde, die het geloof van de gemeente wist te verbinden met een openheid naar wat zich op maatschappelijk en cultureel niveau afspeelde. Die bijzondere richting in de Hervormde kerk werd bekend als de 'Ethische Richting'. De geniale voorman was Prof. J.H. Gunning jr. (oud-oom van 'onze' Gunning). De invloed van deze beminlijke geleerde strekte zich gaandeweg uit over de breedte van de kerk. Nog steeds bieden zijn geschriften, hoewel ruim een eeuw geleden gepubliceerd (zijn beroemde hoofdwerk 'Blikken in de Openbaring' dateert van 1866), stof tot verdere bestudering en onderzoek. Ook de zoon van deze kerkelijk-hoogleraar ('J.H.Zn.') wist met zijn boeken en ontelbare artikelen jarenlang een breed lezerspubliek te boeien. Op het gebied van liturgievernieuwing ontpopte hij zich als pionier. Zijn ruimheid van geest kwam aan het licht in zijn monografie over de originele denker Henry Newman, koryfee van de 'Oxford Movement' in de Church of England, die overging naar de r.k.kerk en daar als kardinaal zijn leven eindigde. Maar ook vader Gunning had blijk gegeven van een levendige belangstelling voor het Engelse christendom. Zat de 'anglophilie' soms in de familie? Want ook voor 'onze' Gunning bood Engeland een bron van inspiratie. Een zichtbaar blijk hiervan zijn de namen van oud-leerlingen op de pilaren van de aula in het lyceumgebouw. Ik heb mij namelijk laten vertellen, dat Gunning deze traditie zou hebben ontleend aan Eton College waar de namen van de Etonians, in hout gekerfd, vereeuwigd zijn. (Tevergeefs heb ik tijdens mijn studie te Oxford in 1950 in colleges nagespeurd of ook daar de namen van alumni waren opgetekend).

Kenmerkend voor hen, die aan de Ethische Richting gestalte hebben gegeven, was een harmonisch samengaan van enerzijds trouw aan de kerk, aan het geloof van de gemeente, en een persoonlijke geloofsbeleving, anderzijds een intense belangstelling voor wat zich voordeed in de maatschappij en een vertrouwdheid met schatten, die 'erflaters van onze beschaving' ons hebben toevertrouwd. Naar mate ik Dr. Gunning meer van nabij leerde kennen, heb ik met stijgende bewondering deze eminente kenmerken in hem herkend. En zijn meelevens met mensen, die zijn pad kruisten: zou hij dit hebben meegeregen van zijn vader, die als vooraanstaand pedagoog bekendheid genoot?

Rudolf Boon,
alumnus van 1941

¹⁾ Rudolf Boon was predikant te Landsmeer en van 1989 tot 1991 hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam (red.)

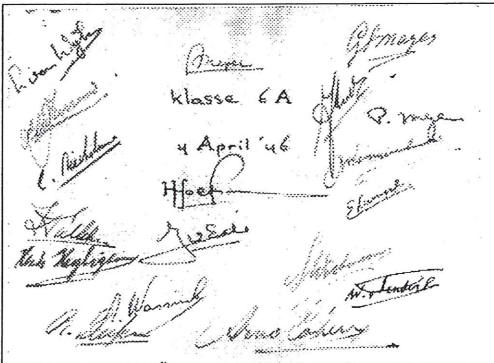
*Dr. C.P. Gunning
(foto Henk Hoefman, maart 1946)*

Tijdens onze pogingen ‘zoekgeraakte’ oud-leerlingen op te sporen, vonden we via Internet het adres van Lex Rosenberg in de VS. Lex moest in september 1941, zoals alle Joodse leerlingen, onze school verlaten; hij zat toen in de 3de klas HBS. In september 1945 kwam hij op school terug.

De beschrijving van zijn herinneringen aan zijn schooltijd en van zijn ervaringen daarna is in het Engels gesteld omdat hij de Nederlandse taal niet meer voldoende beheerst.

Maart 1946 klas 6 HBS (foto: Henk Hoefman)
uit het archief van Alex Rosenberg (zittend rechts vooraan)

On our return in 1945 Dr. Gunning made a deal with my parents that I would be allowed in the class of 1946, but he reserved the right not to let me take the final exams if they thought I could not pass them. My parents also arranged for private lessons to help me overcome the lack of four years of learning. My tutor was Mr. Teixeira de Mattos; he was a good drill sergeant.

Of the every-day teachers I still remember a few, Dr. Kalff, Dutch literature comes to mind first. I had to memorize many a poem as punishment for some infraction or another. The French teacher, whose name I don't remember was a new graduate of the Sorbonne and dressed in the latest French fashion which created quite a stir among us boys. I believe the maths teacher was Dr. van Wijk, his younger daughter Lily was in my class, she is in the picture.

After the 1946 graduation from the Amsterdams Lyceum I went to Delft for one year to study Chemistry or Chemical Engineering. My class-mate Peter Meyer and I were going to be room-mates, but the Dutch army had other ideas and thought they needed Peter in Indonesia.

In May of 1947 my parents, my brother Walter and I emigrated to the US.

We took our first, and for 45 years our only cruise on a Holland America Line ship, the *Leerdam*. A 1914 built freighter with a luxurious 7 bunk high troop ship conversion cargo hold for a 2 week trans-atlantic crossing.

My parents settled in New York and we set about finding jobs. I got a job as a lab technician at Mt. Sinai hospital. I worked during the day and at night went to school, City College of New York. I graduated in January 1951 with a B.S. degree in Chemistry and went on to Duke University for graduate work. I also taught chemistry laboratory classes while pursuing a doctorate in Chemistry. I received my Ph.D. in chemistry in May of 1954 and got married the next day to Alice White, who so far has survived 47 years of being married to me. That is fortitude.

We settled in Houston where I had got a job as a research chemist with Shell Oil Co. one job wasn't enough so I also taught physical chemistry and analytical chemistry at night at the University of Houston. Some 3 or 4 years later, one day I had to call someone out of a meeting. As I walked away I heard the door open again and a voice behind me said in Dutch "Lex is that you"? It was Peter

Meyer who had gone to work for Royal Dutch Petroleum Co. in the Hague and was visiting all Shell facilities in the US. What a surprise! We had lost contact and we did not know where the other one was. Did we have a joyful reunion!

In 1959 I left Shell and went to work for GE first in Cincinnati for about 9 years and then in Louisville until 1987 when I retired and gave up working as a bad habit.

In 1985 I had to go Singapore to work for 2 weeks but we decided to go around the world and flew to Amsterdam first.

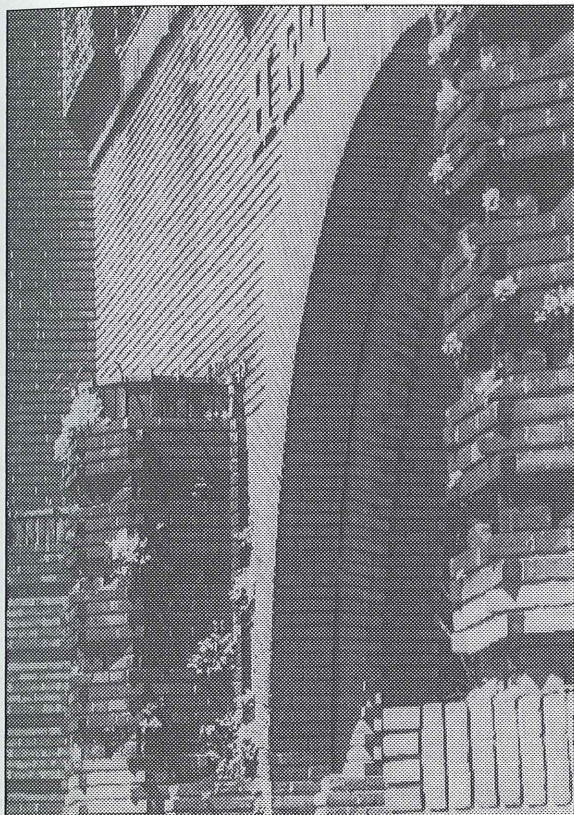
The first time that I had been back. The taxi from Schiphol to the hotel on the Prinsengracht at the Leidsestraat (overlooking the McDonalds) was frustrating and scary, I did not recognize anything. We got a trolley ticket and set out for our former home on Hacquartstraat. I remembered we should change trolleys at the Concertgebouw, but I didn't recognize it because it was covered by scaffolding and tarps for reconstruction. We got off at the next stop to go back, but I suddenly knew where I was and we went to our former home. It hasn't changed but the street sure has. We then walked to the Amsterdams Lyceum, the door was unlocked and we went in. A young man with a full beard in tee shirt and dungarees challenged us. He spoke English and I told him who I was and he graciously showed us around, but didn't know that we were the first year whose names were not on the columns in the Aula: no room. He was the assistant principal.

We were back in Amsterdam at the end of a river cruise from Vienna to Amsterdam. It was my first (and last) foray into Germany. I found it so oppressive that I went on the top deck as we crossed into Holland to make sure it was happening. The ship moored near the railroad station and we were taken by bus to the Jolly Carlton Hotel. As I stepped off the bus I suddenly knew where I was. I had been on the bridge a few blocks away and got knocked off my bike when the crippled British bomber hit the hotel which was the German Air Force headquarters and blew it all to smithereens. I believe that was in 1943.

I have now been retired for over 14 years and am enjoying every minute of it. I do a lot of volunteer work. Once a week I repair tape players for the blind. I do odd jobs, answering telephones and ushering people for our locally owned Public radio stations. I also have been heavily involved with a group that prepares income tax returns for elderly and low income people, since I am an instructor in the program, and for 10 years was a supervisor, it is a time consuming chore for 6 months of the year. As busy as I am, I wonder how I ever found time to work.

Alex Rosenberg (1946)

Muurbloempjes

Bij de reiniging van deze gevel werden helaas de plantjes weggespoten die zich daarop overvloedig hadden genesteld.

De bij de oud-leerlingen van de heer Heimans zo overbekende 'Geïllustreerde Flora van Nederland' vermeldt:

Grote, rijke trossen van helder gele bloemen. Verwilderd (op ruïnes en oude stadsmuren); z.z.z. Gele Helmbloem, Corydalis lutea
(zéér zeldzaam dus, behalve dan in Amsterdam Oud-Zuid!)

GESLAAGD Schooljaar 2000-2001

Rachid Achbab	Nam Huppés
Dounia Ahmed Salah	Pieter Huijgen
Mike Alles	David Jagiello
Lina Berger	Priscilla Jansen
Fleur Berkhout	Priscilla Jensen
Wendeline Besier	Ouidad Jiloui
Jovka de Boer	Omar el Khamlichi
Helen Boers	Aziz Ait Khouda
Fransien Bogers	Sharon Kinneging
Smahan Bourahitit	Eva Kok
Barry Brand	Denise Kordes
Mark Brandes	Sarah Kortink
Kiki Brandsma	Daniël Kouwer Boomkens
Melanie van der Bijl	Lennart Kraaij
Krystle Bijman	Mira Krozer
Bas Clason	Quinten Krijger
Tijl Deutekom	Jerry Kuiper
Joshua van Eekeren	Jan Kunst
Mihan Elkanfoudi	Djalma Labaõ Lameirinhas
Ibtissam Elouarrat	Dymfke van Lanen
Rasmus Emmelkamp	Tessa Leeman
Btissame Errahali	Ilona Leemeijer
Maaïke van Etten	Roberto Lino
Kim Franssen	Niels Lusink
Marcin Gajewski	Stephano Marshall
Leandro Garcia Soto	Marieke Mellink
Winston van Geene	Nahid L' Merrouni
Nies Ghanmi	Aarnout Mettes
Jan van Gils	Rafiek Mohamedjoesoef
Thomas Goethals Ligthart	Navajo Munzer
Youri Goudswaard	Shirley Noorbeek
Ogènda Ter Haar	Franke Oegema
Youssra Hammar	Bram van Oenen
Liesbeth Hekman	Mariëlle Ooijselaar
Mandy Hoepel	Eva van Ormondt
Daphne Holtman	Merijn Pals
Rob Hombergen	Frank Pasteuning
Audrey Hoorn	Yuri Post

Lesley Post
 Martijn van Pottelberghe
 Pamela Pronk
 Maaïke Reimert
 Ramiro Rikkert
 Maxime Ringringulu
 Sharon Roberts
 Daniel de Roo
 Dave Rozendal
 Stefana Schouten
 Zulfikar Simsek
 Limahl Slijngaard
 Chris Smook
 Noor Spanjer
 Ronnie Spithorst
 Grégory Sprenger
 Tom Srisangkhan
 Resley Steward
 Hella Sylva

Michael Tiel
 Melissa Tjokrodimedjo
 Kristina Todoroska
 Mukta Uddin
 Riejo Verburg
 Daniëlle Verweij
 Mienke Visser
 Maarten van der Vlugt
 Vincent Vollenbronck
 Angelique Vrees
 Fenna de Vries
 Vincent Vulsmas
 Thomas Vulsmas
 Kyra Walhof
 Michaila Weidum
 Meredith Weidum
 Serkan Yigit
 Leona van der Zwaag
 Anna Zwartjes

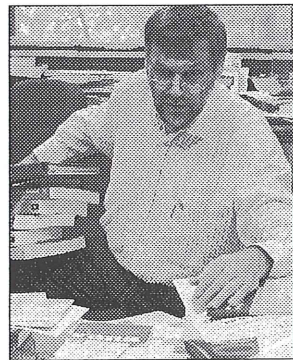
Zij werden opgenomen in het oud-leerlingenbestand.

Twee jubilarissen

De docenten Kuiper (wiskunde) en Visser (scheikunde) vierden onlangs hun 25-jarig verblijf als leraar op Het Amsterdams Lyceum

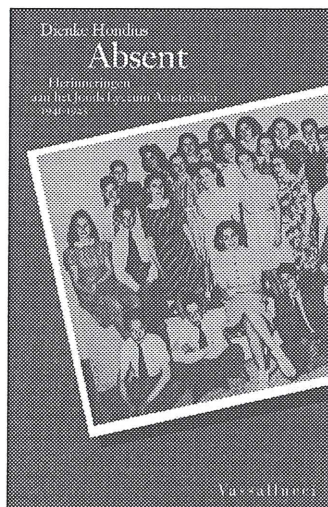
Wessel Kuiper

Peter Visser

*Gedenkteken op het gebouw van het Joods Lyceum,
gemaakt door beeldend kunstenaar Ralph Prins, leerling
Amsterdams Lyceum van 1940 tot 30 september 1941*

Het Joods Lyceum

Toen in 1941 op last van de Duitse bezetter de joodse leerlingen werden gescheiden van niet-joodse leerlingen en hun de toegang tot hun eigen school werd ontzegd, is voor de middelbare scholieren het Joods Lyceum opgericht, dat werd gevestigd aan de Stadstimmertuin nr. 1 te Amsterdam.

Zestig jaar na de oprichting heeft de historica Dienke Hondius de geschiedenis van deze school bestudeerd en er een indrukwekkend boek over geschreven:

Absent, Herinneringen aan het Joods Lyceum Amsterdam 1941-1943.

Terecht wordt onze rector Gunning geprezen om zijn unieke houding toen hij genoodzaakt was de tweeënzeventig joodse leerlingen van school te sturen. Ze gingen nog mee naar Wolkenland en pas op 30 september 1941 nam hij persoonlijk afscheid van hen tijdens een emotionele bijeenkomst in de aula, een *dies ater*; zo schrijft hij in zijn dagboek.

Intussen hadden de ouders van leerlingen van andere scholen al in augustus de koele mededeling ontvangen dat hun kind niet meer op school terecht kon.

Een houding als die van Gunning was een uitzondering. "Er zijn geen voorbeelden bekend van vergelijkbare acties op andere scholen", aldus Dienke Hondius in haar boek.

Zij citeert verschillende passages uit de beide door het Amsterdams Lyceum uitgegeven gedenkboeken, respectievelijk uit 1947 en 1995 ¹⁾

Behalve de beschrijving van de geschiedenis van het Joods Lyceum geeft het boek inzicht in de wijze waarop binnen enkele weken de scheiding van joodse en niet-joodse scholieren tot stand kon komen.

In *Absent* heeft Dienke Hondius op indrukwekkende wijze een aspect uit de bezettingsjaren belicht, waarnaar ten onrechte nog niet eerder een diepgaande studie is gedaan.

PvC-J

Naschrift:

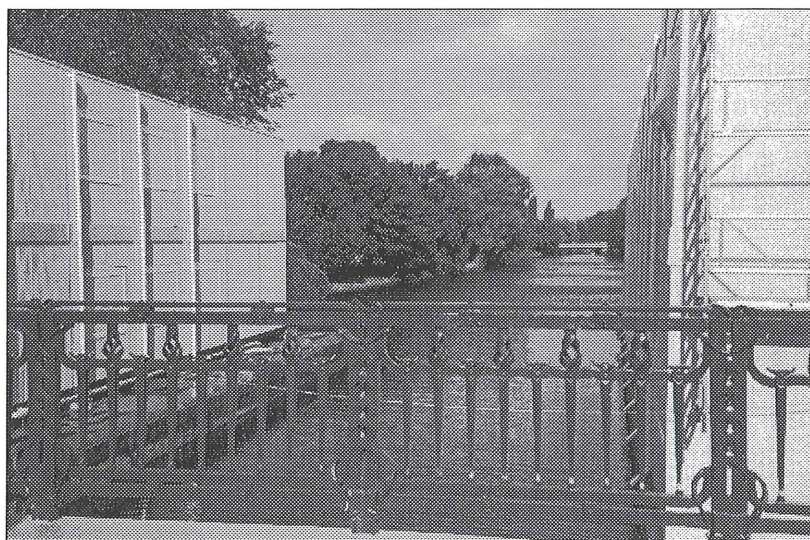
Van de vier al in november 1940 bij onze school ontslagen docenten zijn juffrouw Krijn en de heer Dresden les gaan geven op het Joods Lyceum.

Een veertigtal van de 72 weggestuurde kinderen ging verder op deze school.

¹⁾ Gedenkboek 1940-1945 (1947) en Het Amsterdams Lyceum, Herinneringen aan de bezettingsjaren (1995)

10 drijvende leslokalen en een kantine in het kanaal

voor het laatste nieuws over verbouwing en
nieuwbouw: zie www.amsterdamslyceum.nl

Van de penningmeester

Automatische incasso contributie

Wanneer u geen acceptgiro bij dit bulletin aantreft, wil dat zeggen dat u ons hebt gemachtigd de contributie te incasseren, zodat binnenkort f 20,- automatisch van uw rekening wordt afgeschreven.

Betaling contributie

De acceptgiroformulieren – die voor de laatste keer in guldens luiden – kunnen na 1 januari 2002 nog maar korte tijd worden gebruikt. Wij zullen een spoedige inzending dan ook op prijs stellen.

Degenen die in de VS of Canada wonen en niet beschikken over een rekening in Nederland verzoeken wij een cheque (USD 15.00) te sturen aan:

Arthur Heydendael
1805 Spring Valley Road
Ossining, N.Y. 10562-2002

Adresboek

We hebben het plan opgevat ter gelegenheid van het lustrum een nieuwe uitgave van het adresboek samen te stellen. Deze 2002-editie kan tijdens de lustrumbijeenkomsten – zowel overdag als 's avonds – worden aangeschaft, maar u kunt haar ook bestellen (€ 4,50 excl. portokosten).

Evenals bij de voorgaande edities zijn **advertenties** onontbeerlijk! Wij roepen oud-leerlingen met een bedrijf dan ook op in dit adresboek aandacht voor hun onderneming te vragen.

Nadere inlichtingen bij het OLO-secretariaat.

Van het Secretariaat

Publicaties

Dienke Hondius, *Absent, Herinneringen aan het Joods Lyceum Amsterdam 1941-1943*, Vassallucci, Amsterdam 2001, ISBN 9050003222 (zie pagina 17)

Wie “drs. van Schaffelaar” – de hoofdpersoon van het gelijknamige gedicht van Gerrit Kouwenaar – was, weten de oud-leerlingen wel: docent drs. Johan Benders (1907-1943). Merkwaardig is het dat dit feit niet tot poëzieliefhebbers is doorgedrongen. De neerlandicus Gerrold van der Stroom van het NIOD heeft dit onlangs rechtgezet door Benders’ leven, (illegale) werk en dood te beschrijven in een vakblad. Terecht is daarmee een papieren monument opgericht voor onze docent.

Bron: *Voortgang, Jaarboek voor de neerlandistiek XIX (2000)*, blz. 211-222.

Belangstellenden kunnen een kopie van dit artikel aanvragen bij het OLO-secretariaat.

In memoriam

Flip Biemond (1944)

Marco Mackenzie (1941)

Mw drs H. Albach-Tielrooy, oud-docente

Dolf Wentholt (1946)

Dicky Posthumus Meyjes-Stach (1943)

George Broekman (1929)

Loes van Monsjou-de Wagemaker (1944)

Henk de Jong (1934)

Charles Boasson (1930)

Michael Gosler (1980)

Lous Smit-van Amerongen (1937)

Ward Messer (1936)

Flip Gomperts (1925)

Ons bereikte het droevige bericht dat op 15 november Dr. G.C. Krijn is overleden.

Hij was al geruime tijd ziek.

De heer Krijn begon op onze school in 1952 als docent scheikunde en volgde in 1973

Dr. Van Pesch op als rector.

Veel oud-leerlingen zullen goede herinneringen aan de heer Krijn hebben.

De redactie zal deze herinneringen graag van u ontvangen, zodat ze als een in memoriam in het volgende bulletin kunnen worden opgenomen.

